

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну

Назва дисципліни	DP006 Економіка та організація торгівлі/ Economy and Organization of Trade
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економіка
Семестр	5 (на базі базової середньої освіти)
Курс	3 (на базі базової середньої освіти)
Анотація курсу	<i>Мета дисципліни</i> полягає у формуванні та засвоєнні системи теоретичних знань щодо особливостей економічної поведінки торговельного підприємства і практичних навичок з оцінювання його економічних ресурсів, результатів та ефективності діяльності. <i>Основними завданнями</i> є вивчення основних закономірностей функціонування підприємства торгівлі в ринковій економіці; опанування теорії та методологічних засад формування товарних запасів і оцінювання результатів та ефективності діяльності підприємств торгівлі; засвоєння практичних навичок управління підприємством торгівлі у конкурентному середовищі; формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу торговельного підприємства. <i>Предметом дисципліни</i> є економічний механізм функціонування торговельних підприємств в системі ринкових відносин.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=148
Мова викладання	українська
Лектор курсу	викладач, спеціаліст вищої категорії Цибань Анжела Олександрівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: angelitka.z@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop124_e.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних

	ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 1. Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми предметної області, базові засади функціонування сучасної економіки. СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники господарюючих суб'єктів. СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання. СК 5. Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища. СК 8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів. СК12. Здатність до використання знань фундаментальних розділів математики при розв'язуванні задач економічного змісту.
Перелік програмних результатів навчання	РН 4. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій. РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу). РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями предметної області соціально-економічних систем різного рівня. РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності. РН 10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення. РН 11. Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності. РН 12. Розв'язувати професійні завдання з організації діяльності підприємства (підрозділу). ПРН 17. Застосовувати математичний апарат для дослідження економічних явищ та інтерпретувати отримані результати, оцінювати похибку обчислень.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60 (в т.ч. підготовка до іспиту 30 год.) Форма підсумкового контролю – іспит
Методи навчання	Вербальні методи (лекція, пояснення, дискусія, бесіда); наочні методи (демонстрування презентацій); практичні методи (розв'язування задач); робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, доповіді тощо); інтерактивні методи кооперованого та колективно-групового навчання (робота в групах,

	робота в парах, мозковий штурм, ситуаційний аналіз, майстер-класи); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (формування пізнавальних інтересів студента, навмисна помилка); самонавчання через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та використання рекомендованої літератури; методи самоконтролю.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Ринок споживчих товарів та послуг. Роль торгівлі у забезпеченні його розвитку.	Поняття ринку як економічної категорії та структурованої частини економіки. Економічна сутність ринку споживчих товарів та послуг і його характеристика. Споживчий попит як форма прояву потреби та елемент ринку. Пропозиція споживчих товарів: особливості, джерела формування товарних ресурсів. Поняття кон'юнктури ринку та методи її дослідження.
Тема 2. Природа торгівлі як сфери обігу та виду економічної діяльності.	Економічні передумови виникнення та розвитку торгівлі як сфери обігу. Сутність та принципи торгівлі як галузі народного господарства. Основні функції торгівлі. Форми організації та види торгівлі.
Тема 3. Організаційні основи функціонування роздрібно торгівлі товарами та послугами	Сутність та функції роздрібно торгівлі. Види роздрібно торгівельної мережі. Роздрібні торговельні підприємства та торговельні одиниці. Типи та формати роздрібних торговців. Ярмаркова та виставкова діяльність. Торговельно-технологічний процес у магазині.
Тема 4. Організаційні основи діяльності підприємств оптової торгівлі	Сутність та функції оптової торгівлі. Види оптової торгівлі. Структура та інфраструктура оптової торгівлі. Види оптових торговельних підприємств та їх класифікація. Складський товарно-технологічний процес на підприємствах оптової торгівлі.
Тема 5. Посередництво як невід'ємний елемент сфери торгівлі	Поняття торгово-посередницької діяльності та її характеристика. Класифікація оптових посередників. Торгово-посередницькі операції. Особливості діяльності посередників на біржовому ринку.
Тема 6. Економічна характеристика зовнішньої торгівлі	Поняття, структура та форми зовнішньої торгівлі. Основні показники обсягів зовнішньої торгівлі. Методи зовнішньоторговельної діяльності. Ціноутворення в зовнішній торгівлі. Особливості окремих умов контрактів. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів ІНКОТЕРМС. Державне регулювання зовнішньої торгівлі.
Тема 7. Торговельне підприємство як організаційна форма торгівлі та основний суб'єкт торговельної діяльності	Сутність, функції та види підприємництва. Особливості торговельного підприємництва. Торговельне підприємство як основний суб'єкт торговельної діяльності. Класифікація торговельних підприємств: види та організаційно-правові форми. Об'єднання торговельних підприємств. Законодавчо-правові основи здійснення торговельного підприємництва.
Тема 8. Стратегія діяльності торговельного підприємства	Місія та система стратегічних цілей торговельного підприємства. Стратегія діяльності торговельного підприємства: її суть та види. Етапи розробки та реалізації стратегії торговельного підприємства.

	Моніторинг та прогноз стану зовнішнього середовища торговельного підприємства. Конкуренентоспроможність торговельного підприємства та методи її оцінки.
Тема 9. Товарний оборот суб'єктів торговельної діяльності	Сутність товарообороту як показника господарської діяльності торговельного підприємства. Класифікація товарообороту, характеристика його окремих видів та форм. Фактори, що здійснюють вплив на обсяг товарообороту. Управління товарооборотом торговельного підприємства. Аналіз товарообороту підприємства торгівлі. Планування обсягу та структури товарообороту торговельного підприємства.
Тема 10. Товарні запаси та товарне забезпечення торговельних підприємств	Сутність та склад товарних запасів торговельного підприємства. Показники, що характеризують стан товарних запасів торговельного підприємства. Аналіз товарних запасів на підприємствах торгівлі. Фактори, що обумовлюють обсяги та швидкість обертання товарних запасів. Нормування та планування товарних запасів. Формування товарного забезпечення товарообороту тор-говельного підприємства.
Тема 11. Персонал та оплата праці на торговельному підприємстві	Характеристика персоналу торговельного підприємства. Етапи проведення аналізу персоналу й оплати праці на торговельному підприємстві. Продуктивність праці працівників торговельного підприємства. Форми і системи оплати праці та матеріальне стимулювання на підприємствах торгівлі. План з праці торговельного підприємства та методика його розробки.
Тема 12. Основні фонди торговельного підприємства	Сутність та склад основних фондів торговельного підприємства. Оцінка та відтворення основних фондів. Аналіз стану основних фондів торговельного підприємства. Аналіз ефективності використання основних фондів. Управління основними фондами торговельного підприємства.
Тема 13. Витрати обігу торговельних підприємств	Суть поточних витрат і витрат обігу торговельного підприємства, їх класифікація. Номенклатура витрат обертання та їх характеристика. Фактори, що обумовлюють обсяг та рівень витрат обігу торговельного підприємства. Показники, що характеризують поточні витрати та витрати обігу торговельного підприємства, особливості їх розрахунку. Послідовність аналізу поточних витрат торговельного підприємства. Планування поточних витрат торговельного підприємства.
Тема 14. Доходи торговельних підприємств: особливості утворення та використання	Економічна сутність, склад та джерела утворення доходів торговельного підприємства. Фактори, що визначають розмір доходів торговельного підприємства та резерви їх зростання. Показники, що характеризують обсяг та рівень комерційного доходу від реалізації товарів торговельного підприємства. Аналіз доходів торговельного підприємства. Обґрунтування планового обсягу доходів торговельного підприємства.

Тема 15. Фінансові результати діяльності торговельного підприємства.	Сутність, функції та види прибутку торговельного підприємства. Рентабельність торговельного підприємства та показники, що її характеризують. Фактори, що формують прибутки та рентабельність торговельного підприємства та резерви їх зростання. Аналіз прибутковості торговельного підприємства. Обґрунтування прогнозу і плану прибутку підприємства. Розподілу та використання чистого прибутку торговельного підприємства.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ІІІ	Використання ІІІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ІІІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ІІІ.
Підсумковий контроль	Іспит

Система оцінювання	
Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль .	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.	
Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту.	
Розрахунок підсумкової оцінки: підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (S) та балів за іспит (Т), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють 0,5.	
Формула: $O = (S \times 0.5) + (T \times 0.5)$	

Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Усна відповідь (2 x 5 балів)	10
Різнорівневе тестове завдання (6 x 5 балів)	30
Самостійна робота (2 x 5 балів)	10
Модульні контрольні роботи (2 x 10 балів)	20
Індивідуальна самостійна робота (розрахункова робота)	15
Індивідуальна самостійна робота (мультимедійна презентація)	15
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної роботи

Критерії оцінювання усних відповідей:

5 балів – студент демонструє відмінний рівень знань, ґрунтовно й послідовно розкриває запитання, вільно володіє економічною термінологією та навчальним матеріалом на рівні лекцій, підручників та додаткових джерел, демонструє здатність до аналізу, порівняння, узагальнення, виклад матеріалу логічний і системний, висновки повні, аргументовані та свідчать про глибоке розуміння теми.

4 бали – студент демонструє високий рівень знань, повністю розкриває сутність поставленого запитання, відповіді логічні, аргументовані та іноді ілюструються прикладами з практики, економічна термінологія використовується правильно, допускаються лише окремі несуттєві неточності, висновки чіткі й обґрунтовані.

3 бали – студент демонструє достатній рівень знань, у цілому правильно відповідає на поставлене запитання, володіє основними поняттями та категоріями, виклад матеріалу логічний, але неповний, із неточностями та дрібними помилками, висновки сформульовані правильно, але не завжди глибоко та аргументовано.

2 бали – студент демонструє посередній рівень знань, у загальних рисах орієнтується в темі запитання, але матеріал подає поверхнево, відповіді неповні та потребують допоміжних уточнень викладача, допускаються суттєві помилки у викладенні, висновки нечіткі й недостатньо обґрунтовані.

1 бал – студент демонструє низький рівень знань, не розуміє суті поставленого запитання, не володіє базовою економічною термінологією, не може відповісти навіть за допомогою викладача, допускає грубі змістові помилки та не здатен сформулювати елементарні висновки.

Критерії оцінювання різнорівневого тестового завдання

Різнорівневе тестове завдання складається із завдань різних типів та трьох рівнів складності.

5 балів – студент правильно відповів на 13–15 завдань, у тому числі більшість завдань III рівня. Демонструє високий рівень засвоєння навчального матеріалу, глибоке розуміння понять, уміння встановлювати логічні зв'язки та застосовувати знання.

4 бали – студент правильно виконав 10–12 завдань, зокрема завдання II та III рівнів. Демонструє достатньо високий рівень знань, розуміння основних положень теми та вміння застосовувати їх у типових ситуаціях. Можливі окремі помилки й неточності.

3 бали – студент правильно виконав 7–9 завдань, переважно завдання I та II рівнів, і частково завдання III рівня. Демонструє достатній рівень засвоєння основного матеріалу, але має окремі прогалини та труднощі із застосуванням знань і встановленням логічних зв'язків.

2 бали – студент правильно виконав 4–6 завдань, переважно I рівня складності. Демонструє поверхневе засвоєння матеріалу, неповне розуміння основних понять та значні прогалини в знаннях.

1 бал – студент правильно виконав 1–3 завдання, переважно I рівня складності. Демонструє низький рівень засвоєння навчального матеріалу та недостатнє розуміння основних понять.

0 балів – студент не виконав або неправильно виконав усі завдання

Критерії оцінювання самостійних робіт:

5 балів – студент демонструє відмінний рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, повністю володіє методикою його виконання, правильно й послідовно застосовує формули, дотримується усіх вимог щодо оформлення, логіка розв'язку є чіткою й завершеною, висновки сформульовані правильно, повно та обґрунтовано.

4 бали – студент демонструє високий рівень практичних умінь та навичок у розв'язуванні завдання, правильно застосовує методи й формули, дотримується логіки та послідовності виконання, оформлення в основному відповідає вимогам, висновки правильні й обґрунтовані, допускає поодинокі несуттєві неточності.

3 бали – студент демонструє достатній рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, володіє основними методами його виконання з правильним застосуванням формул, допускає несуттєві помилки та неточності, частково порушує логіку викладення, формулює загалом правильні, але не завжди повні висновки.

2 бали – студент демонструє посередній рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, частково володіє методикою його виконання, робить значні помилки при застосуванні формул, не завжди дотримується послідовності дій, формулює висновки поверхнево та не чітко обґрунтовує їх.

1 бал – студент демонструє низький рівень практичних умінь та навичок у розв’язуванні завдання, недостатньо володіє методикою його виконання, допускає суттєві помилки, демонструє нездатність застосувати набуті знання при розв’язуванні практичних завдань та формуванні висновків.

Критерії оцінювання модульних робіт:

Модульна контрольна робота оцінюється у 10 балів і складається з чотирьох завдань, що оцінюються по 2 бала: перше – тлумачення економічних термінів, друге – блок тестових завдань, третє-четверте – розрахункові задачі.

9–10 балів – контрольна робота виконана у повному обсязі, економічні терміни подані правильно та чітко, студент правильно відповів на 90-100% тестових запитань, усі задачі розв’язані правильно з послідовними розрахунками та поясненнями, наведені необхідні формули, висновки точні та обґрунтовані, оформлення охайне та відповідає вимогам.

7–8 балів – усі завдання виконані, означення термінів здебільшого правильні, але є окремі неточності чи неповнота, студент правильно відповів на 70-80% тестових запитань, задачі розв’язані, проте містять незначні помилки в обчисленнях або поясненнях, логіка збережена, оформлення зрозуміле з дрібними недоліками.

5–6 балів – контрольна робота виконана частково, означення термінів подані з неточностями або неповні, студент правильно відповів лише на 50-60% тестових запитань, у задачах наявні суттєві помилки чи пропущені окремі дії, розрахунки непослідовні, формули використовуються частково, висновки поверхневі, оформлення має недоліки.

0–4 бали – завдання виконані частково або зовсім нерозкриті, означення термінів неправильні чи відсутні, студент відповів невірно на більшість тестових запитань, задачі нерозв’язані або містять грубі помилки, розрахунки нелогічні, висновки відсутні, оформлення не відповідає вимогам.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (розрахункової роботи):

13–15 балів – робота подана вчасно, виконана у повному обсязі, всі задачі розв’язані правильно, розрахунки проведені послідовно й логічно з наведенням необхідних формул, студент упевнено працює з цифровими даними, обґрунтовує отримані результати та формує самостійні висновки, оформлення відповідає встановленим вимогам.

9–12 балів – робота подана вчасно, задачі виконані повністю, проте є окремі помилки у розрахунках або висновках, формули застосовані правильно, розрахунки загалом логічні та послідовні, оформлення здебільшого відповідає вимогам, допускаються несуттєві недоліки.

5–8 балів – робота подана із затримкою або виконана частково, задачі виконані не в повному обсязі та містять грубі помилки у розрахунках, студент допускає суттєві помилки у відтворенні послідовності, логічності дій, формули наводяться частково, висновки поверхневі або відсутні, оформлення має помітні недоліки.

0–4 бали – робота виконана частково або не відповідає завданню, більшість задач розв’язано неправильно, відсутня логіка і послідовність у розрахунках, формули майже не застосовуються, висновки відсутні, оформлення не відповідає вимогам, порушено терміни подання.

Критерії оцінювання індивідуальних робіт (мультимедійних презентацій)

13-15 балів – зміст презентації відповідає обраній темі; тема та її ключові положення повністю розкриті; інформація подана логічно, структуровано; дотримано вимог щодо технічного і естетичного оформлення слайдів; текстова інформація доповнена малюнками, таблицями, графіками; робота є оригінальною, виконана творчо і самостійно; представлення презентації доповнено виступом студента, доповідь є зрозумілою, аргументованою, підкріплена матеріалами слайдів презентації; доповідач вільно орієнтується в темі дослідження, швидко відповідає на поставлені питання аудиторією.

9-12 балів – презентація розкриває обрану тему не в повному обсязі; наявна інформація яка опосередковано пов'язана з темою дослідження; структура роботи не витримана; деякі висновки є необґрунтованими; презентація візуально приваблива, однак слайди однотипні; слайди містять інформацію переважно у текстовій формі, кількість таблиць, графіків, рисунків невелика; робота виконана самостійно, але відсутній елемент творчості; представлення презентації доповнено виступом студента; доповідь є поверхневою, неповно представляє результати роботи; доповідач не на всі питання знаходить переконливі відповіді.

5-8 балів – презентація частково розкриває тему; більшість матеріалів не стосуються теми дослідження; інформація подана лише у текстовій формі та носить суто теоретичний характер; малюнки, таблиці, графіки, діаграми в презентації відсутні; робота не відповідає вимогам за обсягом та оформленням, важко сприймається; логіка викладення матеріалу на слайдах порушена; представлення презентації або відсутнє або доповнено виступом студента, що практично не орієнтується в темі, не може дати відповіді на питання аудиторії.

0-4 бали – тема презентації нерозкрита, оформлення не відповідає вимогам, грубо порушено терміни здачі та представлення презентації.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	Бездоганна підготовка в широкому контексті. Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід, аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	Повні знання, міцні вміння. Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	Хороші знання та вміння. Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	Задовільні знання, стереотипні вміння. Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах. Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	Слабкі знання, відсутність вмінь. Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи

	застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	Необхідний повторний курс. Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливило складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Організація торгівлі: Підручник. 32-ге видання., перероб. та доп. Київ. Центр учбової літератури. 2018. С. 632.
2. Балджи М.Д., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. Київ: ФОП Гуляєва В. М., 2021. 344 с.
3. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі: навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, 2021. 280 с.
4. Економіка і організація торгівлі. Методичні вказівки для практичних занять і самостійного вивчення дисципліни студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Л.М. Сатир, Л.І. Стаднік, В.М. Кепко та ін. Біла Церква, 2020. 125 с.
5. Ковальська Л.Л., Кривов'язюк І.В. Економіка підприємства: підручник, під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2024. 700 с.
6. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства: навч. посібн. Чернівці: Чернівець. нац. Ун-т ім. Ю.Федьковича. 2020. 192 с.
7. Мельник Л.Г. Економіка підприємства: підручник, за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми: Видавництво «Університетська книга», 2025. 874 с.
8. Непрана А.В., Шевченко І. Ю. Економіка підприємства: підручник: у 3 т. Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т; за ред. Непрана А.В., Шевченко І. Ю.. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024. Т. 1. 537 с.
9. Покровська Н. М. Економіка торгівлі. Конспект лекцій: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Комерція і торгівля» спец. D7 Торгівля КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2026. 295 с.
10. Рокочка В.В., Алькема В.Г., Терехов В.І., Одягайло Б.М., Ковтонюк К.В та інш. Міжнародна торговельна діяльність: підручник. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «Крок»., 2018. 698 с.
11. Семенова Т. В. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. Дніпро: Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2024. 113 с.
12. Таранюк Л.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
13. Юрко І. В. Торговельне підприємство: навчальний посібник, Київ: Центр учбової літератури, 2018. 232 с.
14. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навч. посіб. вид. 2-ге перероб. і доп. К: Видавництво Ліра-К, 2020. 596 с.
15. Яскал О.О., Яскал І.В., Лопашук І.А. Економіка та організація торгівлі: практикум. Чернівці: Черн. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 132 с.

Інтернет ресурси

1. Державна служба статистики України URL: <https://stat.gov.ua/>
2. Єдиний державний веб-портал відкритих даних URL: <https://data.gov.ua>
3. Національна платформа розвитку підприємництва в Україні Дія.Бізнес URL: <https://business.diaa.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>

5. Офіційний сайт Головного управління держпродспоживслужби Черкаської обласі URL: <https://www.cherk-consumer.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України URL: <https://me.gov.ua>
9. Офіційний сайт Світової організації торгівлі URL: <https://www.wto.org/>